

NEP

YO-422040

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23AE2EG1 : General English - II

(Text : BLISS) (AEC) (New Course)

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- Instructions :**
- (1) Figures to the right indicate full marks.
 - (2) Indicate clearly the options you attempt.
 - (3) Attempt all the questions.

1 Answer in brief on any **five** of the following : **10**

- (1) What was Kadambini's relationship with the Saradasankar family?
- (2) Describe Kadambini's attachment with her foster child.
- (3) Why did Kadambini go to her friend's house?
- (4) Who was Ali? Where did he go every day?
- (5) Why did Ali give up hunting?
- (6) When did Ali understand the meaning of love and separation?
- (7) Why did the post master get angry on Ali?

OR

1 Write short notes : (any **two**) **10**

- (1) Character sketch of Kadambini.
- (2) Coachman Ali
- (3) The title of the story 'Living or Dead'
- (4) Brief summary of 'The Letter'.

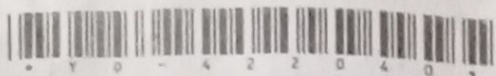
- 2 (a) Read the passage carefully and answer the following questions :
- The art of living is learnt easily by those who are positive and optimistic. From humble and simple people to great leaders in history, science or literature, we can learn a lot about the art of living, by having a peep into their lives. The daily routines of these great men not only reveal their different, may be unique lifestyles but also help us learn certain habits and practices they followed. Here are some; read, enjoy and follow in their footsteps as it suits you. A private workplace always helps.
- Jane Austen asked that a certain squeaky hinge should never be oiled so that she always had a warning whenever someone was approaching the room where she wrote. Mark Twain's family knew better than to breach his study door they would blow a horn to draw him out. Graham Green went even further, renting a secret office; only his wife knew the address and the telephone number. After all, every one of us needs a workplace where we can work on our creation uninterruptedly. Equally, we need our private space too!

Questions :

- (1) What can we learn from the life of great people?
 (2) What did Jane Austen like?
 (3) Give a suitable title for the passage.
- (b) Develop a story with suitable title from the given outline : 4
 A hare laughed at a tortoise's slow pace – they contested in a race – the hare was over-confident of his victor – slept on the way – the tortoise won the race.

OR

- 2 Fill in the blanks with appropriate options given below : 10
- (1) I _____ go to Ahmedabad tomorrow.
 (A) will (B) am
 (C) did
- (2) We _____ respect our parents and elders.
 (A) can (B) should
 (C) may
- (3) The manager does not _____ late everyday.
 (A) come (B) came
 (C) coming
- (4) He _____ hard to complete project in time.
 (A) working (B) worked
 (C) work

YO-422040

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23AE2EG1 : General English - II

(Text : *BLISS*) (AEC) (New Course)

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- Instructions :**
- (1) Figures to the right indicate full marks.
 - (2) Indicate clearly the options you attempt.
 - (3) Attempt all the questions.

1 Answer in brief on any **five** of the following : 10

- (1) What was Kadambini's relationship with the Saradasankar family?
- (2) Describe Kadambini's attachment with her foster child.
- (3) Why did Kadambini go to her friend's house?
- (4) Who was Ali? Where did he go every day?
- (5) Why did Ali give up hunting?
- (6) When did Ali understand the meaning of love and separation?
- (7) Why did the post master get angry on Ali?

OR

1 Write short notes : (any **two**) 10

- (1) Character sketch of Kadambini.
- (2) Coachman Ali
- (3) The title of the story '*Living or Dead*'
- (4) Brief summary of '*The Letter*'.

- 2 (a) Read the passage carefully and answer the following questions :

The art of living is learnt easily by those who are positive and optimistic. From humble and simple people to great leaders in history, science or literature, we can learn a lot about the art of living, by having a peep into their lives. The daily routines of these great men not only reveal their different, may be unique lifestyles but also help us learn certain habits and practices they followed. Here are some; read, enjoy and follow in their footsteps as it suits you. A private workplace always helps.

Jane Austen asked that a certain squeaky hinge should never be oiled so that she always had a warning whenever someone was approaching the room where she wrote. Mark Twain's family knew better than to breach his study door they would blow a horn to draw him out. Graham Green went even further, renting a secret office; only his wife knew the address and the telephone number. After all, every one of us needs a workplace where we can work on our creation uninterruptedly. Equally, we need our private space too!

Questions :

- (1) What can we learn from the life of great people?
 - (2) What did Jane Austen like?
 - (3) Give a suitable title for the passage.
- (b) Develop a story with suitable title from the given outline : 4
- A hare laughed at a tortoise's slow pace – they contested in a race – the hare was over-confident of his victor – slept on the way – the tortoise won the race.

OR

- 2 Fill in the blanks with appropriate options given below : 10

- (1) I _____ go to Ahmedabad tomorrow.

(A) will	(B) am
(C) did	
- (2) We _____ respect our parents and elders.

(A) can	(B) should
(C) may	
- (3) The manager does not _____ late everyday.

(A) come	(B) came
(C) coming	
- (4) He _____ hard to complete project in time.

(A) working	(B) worked
(C) work	

- (5) It is _____ outside. Take your umbrella.
 (A) rained (B) rain
 (C) raining
- (6) The soil is wet. It _____ sometime before.
 (A) rains (B) has rained
 (C) is raining
- (7) The train _____ the station before we reached the platform.
 (A) had left (B) left
 (C) has left
- (8) Look, they are _____ cricket.
 (A) plays (B) play
 (C) playing
- (9) Every one _____ respect our National Flag.
 (A) may (B) should
 (C) could
- (10) _____ I come in, Sir
 (A) Will (B) May
 (C) Must

3 Choose the correct options and rewrite the sentences :

5

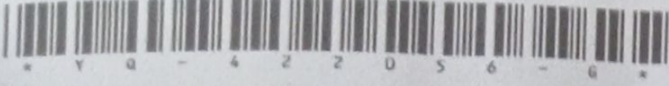
- (1) The writer of the story '*Living or Dead*' is _____.
 (A) Dhumketu (B) Sundaram
 (C) Rabindranath Tagore
- (2) My friend _____ speak more than three languages.
 (A) can (B) should
 (C) shall
- (3) When I saw him, he _____ a newspaper.
 (A) read (B) reading
 (C) was reading
- (4) Mr. Patel _____ on a new project next week.
 (A) worked (B) will be working
 (C) works
- (5) Sripati was _____
 (A) Brother-in-law of Jogmaya
 (B) Friend of Jogmaya
 (C) Husband of Jogmaya

- (5) It is _____ outside. Take your umbrella.
(A) rained (B) rain
(C) raining
- (6) The soil is wet. It _____ sometime before.
(A) rains (B) has rained
(C) is raining
- (7) The train _____ the station before we reached the platform.
(A) had left (B) left
(C) has left
- (8) Look, they are _____ cricket.
(A) plays (B) play
(C) playing
- (9) Every one _____ respect our National Flag.
(A) may (B) should
(C) could
- (10) _____ I come in, Sir
(A) Will (B) May
(C) Must

3 Choose the correct options and rewrite the sentences :

5

- (1) The writer of the story '*Living or Dead*' is _____.
(A) Dhumketu (B) Sundaram
(C) Rabindranath Tagore
- (2) My friend _____ speak more than three languages.
(A) can (B) should
(C) shall
- (3) When I saw him, he _____ a newspaper.
(A) read (B) reading
(C) was reading
- (4) Mr. Patel _____ on a new project next week.
(A) worked (B) will be working
(C) works
- (5) Sripati was _____.
(A) Brother-in-law of Jogmaya
(B) Friend of Jogmaya
(C) Husband of Jogmaya

YQ-422056-G

Seat No. _____

B. A. (Sem-II) Examination

July - 2024

BA023VA204 : Economics

(Introduction of Life Insurance)

(New Course)

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

- 1 જીવન વીમાનો અર્થ આપી, જીવન વીમાના સિદ્ધાંતો વિગતે સમજાવો. 10
અથવા
જીવન વીમાના ફાયદાઓ અને અર્થતંત્રમાં જીવન વીમાની ભૂમિકા ચર્ચો. 10
- 2 જીવન વીમા પોલિસી વિતરણ કરવાની પ્રક્રિયા અને પોલિસીના પ્રકારો સમજાવો. 10
અથવા
વીમા અંગેના જુદા જુદા પ્રકારના દાવાઓ અને કામગીરીનું વિહંગાવલોકન કરો. 10
- 3 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 5
(1) વીમો કયા સિદ્ધાંત પર કાર્ય કરે છે?
(A) નુકસાનની વહેંચણી (B) સંભાવનાઓ
(C) અવ્યવસ્થિતતા (D) ઉપરોક્ત તમામ
(2) _____ ને જીવન અને મિલકતના નુકસાનના જોખમને ઘટાડવા અથવા દૂર કરવા માટે સામાજિક ઉપકરણ તરીકે વર્ણવી શકાય છે.
(A) રોકાણ (B) બચત
(C) વીમો (D) લોન

(3) નામાંકન ફક્ત _____ ની તરફેણમાં કરી શકાય છે.

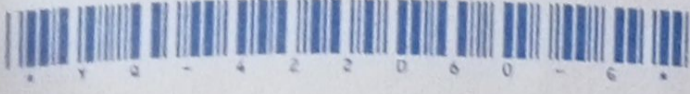
- (A) પત્ની અને વાલી સાથેના બાળકો
- (B) જીવનસાથી અને સગીર બાળકો
- (C) માતા-પિતા, જીવનસાથી અને બાળકો
- (D) ઉપરોક્ત કોઈ પણ વ્યક્તિ

(4) જીવન વીમા કંપનીઓના અંતિમ ખાતાઓમાં શું સમાવેશ થાય છે?

- (A) મહેસૂલ ખાતું
- (B) નફો અને નુકસાન ખાતું
- (C) રસીદ અને ચૂકવણી ખાતું
- (D) ઉપરોક્ત તમામ

(5) આખા જીવનની યોજનાના પ્રીમિયમની તુલનામાં, એન્ડોમેન્ટ પ્લાન માટેનું પ્રીમિયમ એ જ વય માટે _____ હશે.

- (A) વધુ
- (B) ઓછું
- (C) બમણું
- (D) સમાન

YQ-422060-G

Seat No. _____

B. A. (Sem-II) Examination

July - 2024

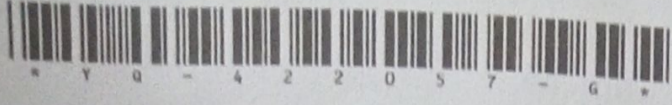
BA023VA211 : Indian Culture

(New Course)

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- 1 શ્રી ગોવિંદ ગુરુની સુધારક પ્રવૃત્તિઓનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
ભગત ચળવળમાં શ્રી ગોવિંદ ગુરુના યોગદાનને સમજાવો. 10
- 2 ઠક્કર બાપાની ક્રાંતિકારી પ્રવૃત્તિઓને દર્શાવો. 10
અથવા
સમાજ સુધારક તરીકે જોરિયો પરમેશ્વરનું મૂલ્યાંકન કરો. 10
- 3 ખાલી જગ્યા પૂરો : 5
(1) ઈ.સ. _____ માં માનગઢ હત્યાકાંડ થયો હતો. (1917, 1913, 1947)
(2) શ્રી ગોવિંદ ગુરુએ _____ ના દૂષણનો વિરોધ કર્યો હતો. (દારૂ, સતી પ્રથા, બાળ વિવાહ)
(3) ઠક્કર બાપાનું મૂળ નામ _____ હતું. (ઠક્કર બાપા, અમૃતલાલ વિઠ્ઠલદાસ ઠક્કર, અમૃતલાલ ઠાકર)
(4) જોરિયો પરમેશ્વર _____ ગામના વતની હતા. (કાલોલ, માનગઢ, વડેક)
(5) _____ એ રૂપસિંહ નાયકે પંચમહાલના વિસ્તારમાં કરેલ ઐતિહાસિક પ્રવૃત્તિ હતી. (બહારવટુ, ક્રાંતિ, આંદોલન)

YQ-422057-G

Seat No. _____

B. A. (Sem-II) (NEP) Examination

July - 2024

BA023VA205 : Psychology of Personal Adjustment-1

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

1 સમાયોજન એટલે શું? સમાયોજનના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

સમાયોજન એટલે શું? સમાયોજનની અગત્યતાની ચર્ચા કરો. 10

2 બચાવ પ્રયુક્તિ એટલે શું? દોષારોપક અને ધ્યાનાંતર બચાવ પ્રયુક્તિઓના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. 10

અથવા

કુટુંબ એટલે શું? કુટુંબના કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 10

3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 5

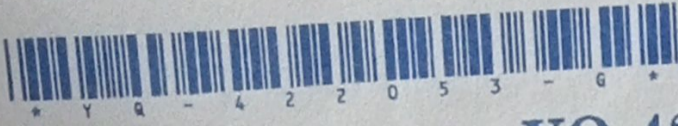
(1) સમાયોજનની પ્રક્રિયા _____ છે. (સાર્વત્રિક / ખાનગી)

(2) વર્ચસ્વ, સ્વીકૃતિ, સહાનુભૂતિ તે _____ પ્રેરણા છે. (શારીરિક પ્રેરણા / સામાજિક પ્રેરણા)

(3) દીવાસ્વપ્ન એ બૌદ્ધિક રીતે _____ એક રૂપ છે. (સમુખતા / વિમુખતા)

(4) દિવસ દરમિયાન વ્યક્તિ વિચારોથી ખોવાયેલો રહે તેને _____ બચાવ પ્રયુક્તિ કહે છે. (દીવાસ્વપ્ન, પલાયનાત્મક)

(5) લેહનર અને ક્યુબ નામના મનોવૈજ્ઞાનિકોએ કુટુંબના આઠ કાર્યો દર્શાવ્યા છે. (સાયું / ખોટું)

YQ-422053-G

Seat No. _____

B. A. (Sem-II) (NEP) Examination

July - 2024

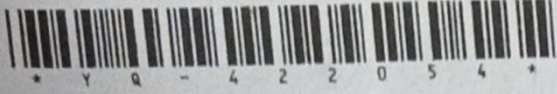
BA023VA201 : Folk Literature-1

(Gujarati)

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

- 1 લોકકથાની સંજ્ઞા આપી, તેની વિભાવના સમજાવો. 10
અથવા
- 1 લોકસાહિત્યના ગદ્ય સ્વરૂપોમાંથી પરીકથા અને પશુકથા સ્વરૂપની ચર્ચા કરો. 10
- 2 નીચેનામાંથી કોઈ એક લોકકથા-વાર્તાની સંક્ષેપમાં સમીક્ષા કરો. 10
(1) આહીરની ઉદારતા (2) ઘોડી અને ઘોડેસવાર
- 3 નીચેના પ્રશ્નોના સાચા જવાબ શોધીને લખો. 5
(1) ઝવેરચંદ મેઘાણીને _____ નું બિરુદ મળેલું છે.
(અ) યુગ મૂર્તિ વાર્તાકાર (બ) રાષ્ટ્રીય શાયર
(ક) શ્રેષ્ઠ નવલકથાકાર (ડ) શ્રેષ્ઠ વાર્તાકાર
- (2) ગુજરાતી લોકકથા માટે અંગ્રેજીમાં _____ શબ્દ પ્રયોજાય છે.
(અ) Folk tale (બ) Folk lare
(ક) Folk Litreture (ડ) Folk litre
- (3) લોક અને સાહિત્ય આ બે શબ્દો _____ ભાષાના તત્સમ્ શબ્દો છે.
(અ) સંસ્કૃત (બ) પ્રાકૃત
(ક) બંગાળી (ડ) ગુજરાતી
- (4) 'દીકરો' લોકવાર્તાના _____ પાત્રો છે.
(અ) લાખો અને દેવાત (બ) વીકમસી અને લખમસી
(ક) રજપૂત અને રજપૂતાણી (ડ) રામા ખાયર અને ભોકાવાળા
- (5) ઝવેરચંદ મેઘાણી સંપાદિત 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર'ના _____ ભાગ છે.
(અ) ત્રણ (બ) ચાર
(ક) બે (ડ) પાંચ

YQ-422054

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

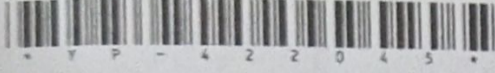
July - 2024

BA023VA202 : Shrimad Bhagwat Gita - Chapter - 4, 5, 6

Time : 1 Hour]

[Total Marks : 25

- 1 ગીતાનાં કર્મયોગનું લક્ષણ જણાવી કર્મયોગની પરંપરાની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
- 1 ગીતાની વર્ણવ્યવસ્થા અને કર્મ-અકર્મ અને વિકર્મની ચર્ચા કરો. 10
- 2 કર્મસંન્યાસયોગનું રસદર્શન કરો. 10
અથવા
- 2 ટૂંકનોંધ લખો. 10
(1) યોગના સાધન અને ફળ
(2) મનને સ્થિર કરવાના ઉપાયો
- 3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો - 5
(1) શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાનાં ચોથા અધ્યાયનું નામ _____ છે.
(ધ્યાનયોગ, કર્મસંન્યાસયોગ, જ્ઞાનકર્મસંન્યાસયોગ)
(2) સંયમી અને શ્રદ્ધાવાનને _____ પ્રાપ્ત થાય છે.
(ભક્તિ, જ્ઞાન, કર્મ)
(3) ગીતાકારે દેહને _____ દ્વારવાળો કહ્યો છે.
(નવ, આઠ, સાત)
(4) સ્થિરચિત્ત યોગીને _____ ની જ્યોતની ઉપમા આપી છે.
(અગ્નિશીખા, દીપજ્યોત, દીવાદાંડી)
(5) _____ ને સ્થિર કરવા ધ્યાન અતિ આવશ્યક છે.
(મન, અહંકાર, અભિમાન)

YP-422045

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

July - 2024

BA023SE202 : Sanskrit - Vastuvignan

Time : 1 Hours]

[Total Marks : 25

- 1 વાસ્તુ શબ્દનો અર્થ આપી, વૈદિક સાહિત્યમાં વાસ્તુશાસ્ત્ર વિશે સવિસ્તાર સમજાવો. 10

અથવા

પુરાણોમાં વાસ્તુવિજ્ઞાન વિશે નોંધ લખો.

- 2 ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્ર અને વાસ્તુશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 10

અથવા

ગૃહ પ્રવેશની આભ્યંતર વ્યવસ્થા વિશે સમજાવો.

- 3 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : 5

(1) વાસ્તુશાસ્ત્ર અનુસાર રસોઈઘર ક્યા ખૂણામાં હોવું જોઈએ?

(ઈશાન, અગ્નિ, નૈઋત્ય)

(2) વાસ્તુશાસ્ત્ર અન્ય ક્યા શાસ્ત્ર સાથે જોડાયેલ છે?

(શિક્ષા, વ્યાકરણ, જ્યોતિષ)

(3) વાસ્તુશાસ્ત્ર અનુસાર ગૃહ નિર્માણમાં કેટલા પ્રકારના વેધ હોય છે?

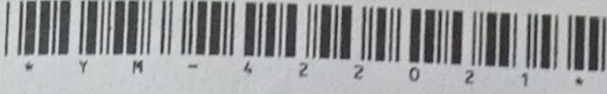
(03, 04, 05)

(4) વાસ્તુ શાંતિમાં સૌ પ્રથમ _____ નું સ્થાપન કરવું જોઈએ.

(રુદ્ર, વિષ્ણુ, ગણેશ)

(5) નીચેનામાંથી કયો મહિનો ગૃહ નિર્માણમાં લાભકારી નથી?

(વૈશાખ, માગસર, ચૈત્ર)

NEP

YM-422021

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

**BA23MN2GJ1 : Gadhya : Mithyabhiman - Dalpatram
(Minor Course)**

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 દલપતરામના જીવન અને સાહિત્યસર્જનનો પરિચય કરાવો. 10
- અથવા
- 1 સુધારકયુગની નાટ્યપ્રવૃત્તિનો સવિગત પરિચય કરાવો. 10
- 2 'મિથ્યાભિમાન' નાટકની કથા સંકલન સ્પષ્ટ કરો. 10
- અથવા
- 2 નાટ્યસ્વરૂપનાં લક્ષણોના આધારે 'મિથ્યાભિમાન' નાટકની સમીક્ષા કરો. 10
- 3 'મિથ્યાભિમાન' નાટકને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો. 10
- (1) સંવાદની યથાર્થતા
- (3) અભિનયક્ષમતા
- (2) રસનિરૂપણ
- (4) પદ્યનિરૂપણ
- 4 'મિથ્યાભિમાન' નાટકના આધારે નીચેના મુદ્દાઓ સ્પષ્ટ કરો. 10
- (1) શીર્ષકની યથાર્થતા
- (3) સમાજદર્શન
- (2) રઘનાથ ભટ્ટનું પાત્રનિરૂપણ
- (4) જીવરામ ભટ્ટનું પાત્રાલેખન

5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર આપો :

- (1) દલપતરામનું જન્મ વર્ષ જણાવો.
 (અ) 1818 (બ) 1820
 (ક) 1821 (ડ) 1833
- (2) દલપતરામના પિતાનું નામ શું હતું?
 (અ) ડાહ્યાભાઈ (બ) લાલજીભાઈ
 (ક) લાલશંકર (ડ) રામાભાઈ
- (3) દલપતરામ રચિત પ્રથમ અર્વાચીન કવિતા કઈ ?
 (અ) કારખસ વિરહ (બ) બાપાની પીપર
 (ક) દાખે દલપતરામ (ડ) દુત્તરખાનની લગ્ન
- (4) દલપતરામે _____ સામયિક ચલાવ્યું હતું.
 (અ) ડ્રીડિયો (બ) બુદ્ધિપ્રકાશ
 (ક) વસંત (ડ) ગુજરાતી શાળાપત્ર
- (5) ઈ.સ. 1850 માં દલપતરામે _____ નિબંધ લખ્યો.
 (અ) ભૂતનિબંધ (બ) બાળવિવાહ
 (ક) વિધવા વિવાહ (ડ) રડવાકૂટવા વિશે
- (6) 'મિથ્યાભિમાન' _____ વર્ષમાં પ્રગટ થયું હતું.
 (અ) 1869 (બ) 1876
 (ક) 1868 (ડ) 1870
- (7) 'મિથ્યાભિમાન' નાટકમાં _____ અંકો છે?
 (અ) 8 (બ) 6
 (ક) 7 (ડ) 9
- (8) જીવરામ ભટ્ટ _____ છે?
 (અ) દિવ્યાંગ (બ) દુભળા
 (ક) પાતળા (ડ) રતાંધળા

(9) રઘનાથ ભટ્ટની પત્નીનું નામ જણાવો.

(અ) કમળાબાઈ

(બ) દેવુબાઈ

(ક) મુન્નીબાઈ

(ડ) અનસૂયા

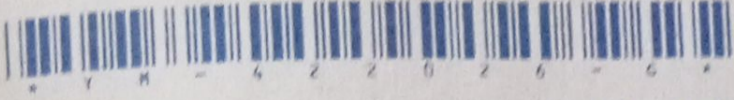
(10) નાટકના અંતે સમાપ્તિ જાહેરાત _____ કરે છે.

(અ) રંગલો

(બ) લેખક

(ક) સૂત્રધાર

(ડ) જીવરામ ભટ્ટ

YM-422026-G

Seat No. _____

B. A. (Sem.-II) (NEP) Examination

June - 2024

BA23MN2PS1 : Psychology
(Basic Psychological Processes-II)

Time : 2 Hours]

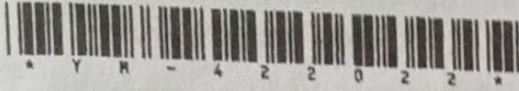
[Total Marks : 50

- 1 પ્રયોગ પદ્ધતિની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 10
અથવા
નૈસર્ગિક અને વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ સમજાવો.
- 2 શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પાવલોવનો પ્રયોગ સમજાવો. 10
અથવા
આંતરસૂઝ અંગેનો કોહલરનો પ્રયોગ વર્ણવો.
- 3 ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિ અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
ધારણને અસર કરતા ઘટકો ચર્ચો.
- 4 સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના લક્ષણો જણાવો. 10
અથવા
બુદ્ધિ એટલે શું? બુદ્ધિ લબ્ધિનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો: 10
(1) ગેલપ પોલ પદ્ધતિ મુખ્યત્વે _____ પદ્ધતિ છે. (પ્રયોગ, સર્વેક્ષણ)
(2) આંતરસૂઝ અંગેનો પ્રયોગ _____ ઉપર કર્યો હતો. (કૂતરો, ચિમ્પાન્ઝી)
(3) સ્મરણનો છેલ્લો _____ તબક્કો છે. (સંકેતાકન, પુનઃપ્રાપ્તિ)
(4) સૌપ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના _____ સાલમાં થઈ. (1905, 1915)
(5) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ એ એક _____ પદ્ધતિ છે. (પ્રશ્નાવલી, સર્વે)

[Count...

YM-422026-G]

- (6) US એટલે _____ (ખોરાક, ઘંટડી)
- (7) ધારણ માપનની મુખ્ય પદ્ધતિઓ _____ છે. (ત્રણ, ચાર)
- (8) ગર્ભિત શક્તિઓનું માપન _____ કસોટી દ્વારા થાય છે. (વ્યક્તિત્વ, અભિયોગ્યતા)
- (9) વ્યક્તિગત સમસ્યાઓના નિદાન માટેની _____ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. (નિરીક્ષણ, ચિકિત્સાત્મક)
- (10) ટૂંકાગાળાની સંચય ક્ષમતા _____ છે. (20 થી 30 સેકન્ડ, 50 થી 60 સેકન્ડ)

YM-422022

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MN2HN1 : Hindi (Minor)

(Hindi Upnayas)

(हिन्दी उपन्यास : गबन-प्रेमचन्द)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- सूचना : (1) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।
(2) प्रश्नपत्र की दाहिनी और अंक लिखे हैं।

- 1 प्रेमचंद के व्यक्तित्व और कृतित्व को लिखिए। 10
अथवा
1 'गबन' उपन्यास का कथासार लिखते हुए उसके उद्देश्य पर प्रकाश डालिए। 10
2 उपन्यास के तत्त्वों के आधार पर 'गबन' उपन्यास की समीक्षा कीजिए। 10
अथवा
2 गबन उपन्यास की प्रमुख समस्याओं पर प्रकाश डालिए। 10
3 संक्षेप में लिखिए :
(अ) 'गबन' उपन्यास के शीर्षक की यथार्थता। 10
अथवा
(अ) 'गबन' उपन्यास में संवाद योजना।
(ब) 'गबन' उपन्यास में देशकाल-वातावरण। 10
अथवा
(ब) 'गबन' उपन्यास की प्रासंगिता।
4 ससन्दर्भ व्याख्या कीजिए : 10
(अ) 'दोस्तों' की बदौलत शौक पूरा होता था। किसी का चेस्टर मांग लिया और शाम को हवा खाने चले गए। किसी का पंपशु पहन लिया, किसी की घड़ी कलाई पर बांध ली। कभी बनारसी फैशन में। दस मित्रों में यदि एक एक मित्र यदि एक एक कपड़ा बनवा दे तो 10 सूट बदलने का साधन हो जाए। सहकारिता का यह बिल्कुल नया उपयोग था।'

अथवा

'गहनों का मर्ज इस गरीब देश में जाने कैसे फैल गया, मैं तो कहता यह गुलामी पराधीनता से कहीं बढ़कर हैं।'

- (ब) “बहनों, किसी सम्मिलित परिवार में विवाह मत करना एवं अगर करना तो जबतक अपना घर अलग ना बना लो चैन की नींद मत सोना। अगर तुम्हारे पुरुष ने कुछ छोड़ा है तो अकेली रहकर तुम उसे भोग सकती हो, परिवार में रहकर तुम्हें उस से धोना पड़ेगा। कितना दर्द है ठगे जाने का।”

अथवा

‘खटिक हो या चमार हो, लेकिन हमसे और तुम से सौगुने अच्छे है। एक परदेशी आदमी को छः महीने तक अपने घर में ठहराया, खिलाया पिलाया। हम में हैं इतनी हिम्मत यहां तो कोई मेहमान आ जाता है, तो वह भी भारी हो जाता है। अगर वह नीचे हैं, तो हम इनसे कहीं नीचे हैं।’

5 सूचनानुसार कीजिए :

10

(अ) बताइए कि निम्नलिखित विधान सही (✓) या गलत (×) हैं।

5

- (1) प्रेमचन्द ने हंस पत्रिका का संपादन किया था।
- (2) जालपा को गहने प्रिय नहीं थे।
- (3) गबन सामाजिक यथार्थवादी उपन्यास हैं।
- (4) रमानाथ ने म्युनिसिपैलिटी के चुंगी दफ्तर से रूपये गबन नहीं किए।
- (5) ‘जोहरा’ स्त्री पात्र गबन उपन्यास में वैश्या के रूप में चित्रित हैं।

(ब) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थान भरिए :

5

(1) प्रेमचन्द के बचपन का नाम _____ था।

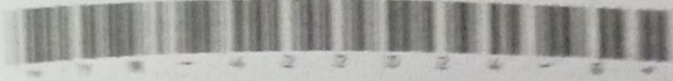
(धनपतराय श्रीवास्तव, नवाबराय, सूरदास)

(2) दीनदयाल और माणकी की _____ बेटी को आभूषणों का शौक था। (रतन, जालपा, जोहरा)

(3) प्रेमचन्द का _____ उपन्यास कृषक जीवन का करुण महाकाव्य हैं। (गबन, निर्मला, गोदान)

(4) रमानाथ के पिता का नाम दयानाथ और माता का नाम _____ हैं। (जागेश्वरी, मानकी, रतन)

(5) देवीदीन और जग्गो _____ शहर में सब्जी की दुकान चलाते हैं। (कलकत्ता, दिल्ली, भोपाल)

YM-422024-G

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MN2HS1 : History

*Ancient History of India : (From Jainism to Post
Mauryan India) (Minor Course)*

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50]

સુચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 મહાવીર સ્વામીનું જીવન અને તેમણે આપેલા જૈન ધર્મના સિદ્ધાંતોનું વર્ણન કરો. 10

અથવા

ગૌતમ બુદ્ધનું જીવન અને તેમણે આપેલા ઉપદેશની ચર્ચા કરો. 10

2 મૌર્ય સામ્રાજ્યની સ્થાપના પહેલાની ભારતની રાજકીય સ્થિતિની માહિતી આપો. 10

અથવા

ભારત પર થયેલ સિકંદરના આક્રમણની અસરોની ચર્ચા કરો. 10

3 ચંદ્રગુપ્ત મૌર્યની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 10

અથવા

મૌર્ય યુગના વહીવટીતંત્રની સમીક્ષા કરો.

4 પુષ્યમિત્ર શૂંગની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 10

અથવા

સમ્રાટ કનિષ્કની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓની ચર્ચા કરો. 10

5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

- (1) મહાવીર સ્વામીનું મૂળ નામ શું હતું?

(A) સિદ્ધાર્થ	(B) વર્ધમાન
(C) નંદીવર્ધન	(D) શુદ્ધોદન
- (2) ગૌતમ બુદ્ધના જીવનની ત્રણ મહત્વની ઘટનાઓ જન્મ, જ્ઞાન પ્રાપ્તિ અને મહાપરીનિર્વાણ કયા દિવસે બની હતી?

(A) કારતક પૂર્ણિમા	(B) માઘ પૂર્ણિમા
(C) ચૈત્ર પૂર્ણિમા	(D) વૈશાખી પૂર્ણિમા
- (3) ગૌતમ બુદ્ધે પ્રથમ ઉપદેશ ક્યાં આપ્યો હતો?

(A) સારનાથ	(B) મગધ
(C) કપિલવસ્તુ	(D) વત્સ
- (4) સિકંદરે ભારતની કઈ નદીના કિનારેથી પીછેહઠ કરી હતી?

(A) સિંધુ	(B) સરસ્વતી
(C) બિયાસ	(D) ગંગા
- (5) 16 મહાજનપદની માહિતી કયા ગ્રંથમાંથી મળે છે?

(A) અનગુત્તરનિકાય	(B) ત્રિપિટક
(C) ઋગ્વેદ	(D) અર્થશાસ્ત્ર
- (6) ઈન્ડિકા ગ્રંથના રચયિતા કોણ હતા?

(A) કલ્હન	(B) ચંદબરદાઈ
(C) મેગેસ્થનિસ	(D) વિશાખાદત્ત
- (7) ઉત્તરાપથ પ્રાંતની રાજધાનીનું મથક કયું હતું?

(A) ગિરિનગર	(B) સુવર્ણગીરી
(C) તોસલી	(D) તક્ષશિલા
- (8) પ્રિયદર્શી કયા રાજાનું ઉપનામ છે?

(A) ચંદ્રગુપ્ત	(B) બિંદુસાર
(C) અશોક	(D) અજાત શત્રુ
- (9) પતંજલિએ મહાભાષ્યની રચના કયા વંશના શાસન દરમિયાન કરી હતી?

(A) નંદ વંશ	(B) મૌર્ય વંશ
(C) શુંગ વંશ	(D) સાતવાહન વંશ
- (10) વસુમિત્ર અને અશ્વઘોષ જેવા વિદ્વાનો કોના દરબારમાં બેસતા હતા?

(A) કાલાસોક	(B) કનિષ્ક
(C) શિશુનાગ	(D) અશોક

YN-422038

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MD2SK1 : Sanskrit

Nitishatakam - Bhartruhari

[Total Marks : 50

Time : 2 Hours]

- 1 ભર્તૃહરિના શતકોનું કર્તૃત્વ અંગે ચર્ચા કરો.
અથવા
ભર્તૃહરિના જીવનનો પરિચય આપો. 10
- 2 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(1) ભાગ્યની ભાવિતાવ્યતા
(2) મૂર્ખાઓના પ્રકારો
(3) સજ્જન પ્રશંસા
(4) વિદ્યાનો મહિમો 10
- 3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(1) ચાતકની અન્યોક્તિ અને શ્વાન
(2) નીતિશતકમાં કર્મનો મહિમા
(3) મૈત્રીનું મહત્ત્વ
(4) ધનની મહત્તા 10
- 4 નીતિશતક-નીતિ ગ્રંથ ઉપદેશાત્મક ગ્રંથ તરીકે ચર્ચો.
અથવા
ભર્તૃહરિની કાવ્ય શૈલી. 10

5 (અ) જોડકા જોડો :

(અ)	(બ)
(૧) બૃહસ્પતિ:	સાગર:
(૨) રસસિદ્ધ કવિશ્વર:	પશુ:
(૩) વિદ્યા વિહીન:	દેવતાગુરુ:
(૪) શુચિ:	નાસ્તિ જરા મરણં ભયમ્
(૫) પયોધિ:	પવિત્ર

5

(બ) વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

(1) મુક્તકના કેટલા પ્રકાર છે?

(A. 3, B. 4, C. 5)

(2) ભર્તૃહરિને કયો છંદ પ્રિય છે?

(A. અનુષ્ટુપ, B. મંદાકાંતા, C. શાર્દૂલવિકીરિત)

(3) કઈ વસ્તુ વિદ્વાનોની મંડળીમાં મૂર્ખાઓનું આભૂષણ છે?

(A. મૌન, C. વાક્યપદીય, C. સુંદરવસ્ત્રો)

(4) યાચકને આપવા છતાં કોણ સતત વૃદ્ધિ પામે છે?

(A. તપ, B. દ્રવ્ય, C. વિદ્યા)

(5) સૂર્ય અને ચંદ્ર ને કયો ગ્રહ ગણી જાય છે?

(A. રાહુ, B. કેતુ, C. શનિ)

5

YN-422035-G

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MD2HS1 : History

(National Movements in India)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સુચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવના કારણોની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
- 1 ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવની નિષ્ફળતાનાં કારણો ચર્ચો. 10
- 2 ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદના ઉદય તરફ દોરી જતાં પરિબળો ચર્ચો. 10
અથવા
- 2 ઈ.સ. 1885થી ઈ.સ. 1905 સુધીની હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની કામગીરીનું વર્ણન કરો. 10
- 3 અસહકારની ચળવળ (ઈ.સ. 1920-22)નાં કારણો જણાવો. 10
અથવા
- 3 ઈ.સ. 1930ની સવિનય કાનૂનભંગ લડતનાં કારણો ચર્ચો. 10
- 4 ઈ.સ. 1942ની 'હિન્દ છોડો' ચળવળ તરફ દોરી જતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
- 4 ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં સુભાષચંદ્રબોજાના કાળાનું મૂલ્યાંકન કરો. 10

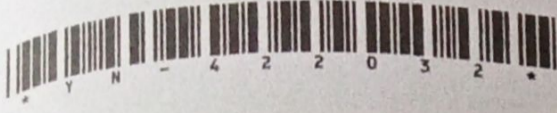
5 (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

- (1) ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવ સમયે છેલ્લો ગવર્નર જનરલ _____ હતો.
(લોર્ડ ડેલહાઉસી, લોર્ડકેનિંગ, લોર્ડ લિટન)
- (2) હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાના પ્રથમ અધ્યક્ષ _____ હતા.
(દાદાભાઈ નવરોજી, ફિરોજશાહ મહેતા, વ્યોમેશચંદ્ર બેનરજી)
- (3) વલ્લભભાઈ પટેલ બારડોલી સત્યાગ્રહથી _____ તરીકે ઓળખાયા.
(નેતાજી, સરદાર, લોકમાન્ય)
- (4) ઈ.સ. 1919માં અમૃતસરમાં _____ નો હત્યાકાંડ સર્જાયો હતો.
(કરોલ બાગ, જલિયાવાલા બાગ, નૌશાદ બાગ)
- (5) ગુજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપના _____ એ કરી હતી.
(લાલા લજપતરાય, એનીબેસન્ટ, મહાત્મા ગાંધીજી)

(બ) જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો :

5

અ	બ
(1) હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની સ્થાપના	(a) ઈ.સ. 1920
(2) રોલેટ એક્ટ	(b) ઓગસ્ટ 1942
(3) ખિલાફત ચળવળ	(c) ઈ.સ. 1927
(4) સાયમન કમિશન	(d) માર્ચ 1919
(5) હિન્દ છોડો લડત	(e) ઈ.સ. 1885

YN-422032

Seat No. _____

B. A. (Sem.-II) Examination

June - 2024

BA23MD2GJ1 : Journalism &
Literary Journalism Part-II

(Multidisciplinary Course)

Time : 2 Hours]

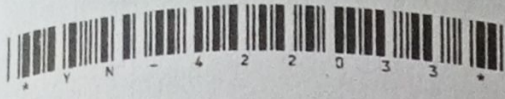
[Total Marks : 50

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

- 1 વર્તમાનપત્રના આંતર-બાહ્ય માળખા વિશે નોંધ લખો. 10
અથવા
- 1 અખબારી પ્રકાશન સંસ્થાના આંતરિક વિભાગોની કામગીરીનો પરિચય કરાવો. 10
- 2 પ્રકાશન સંસ્થાની માલિકીનાં વિવિધ સ્વરૂપો વિશે નોંધ લખો. 10
અથવા
- 2 દૈનિક પત્રકારત્વના સંપાદનમાં પ્રયોજાતા નીચેના શબ્દોની સમજૂતી આપો : 10
(1) એનાઉન્સમેન્ટ (2) ન્યૂઝપ્રિન્ટ (3) બેનર લાઈન
(4) ગેલી (5) ફોટો જર્નાલીઝમ
- 3 વૃત્તાંત નિવેદન એટલે શું? નિવેદકની યોગ્યતા વિશે નોંધ લખો. 10
અથવા
- 3 વૃત્તાંત નિવેદનના પ્રકારો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો. 10
- 4 આદર્શ વૃત્તાંત નિવેદકની લાયકાતો અને ફરજો જણાવો. 10
અથવા
- 4 અહેવાલ લેખનની કલા - ચર્ચા કરો. 10

[Contd...

- 5 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :
- (1) પત્રકારત્વ એ _____ માધ્યમ છે.
 (અ) દૃશ્ય (બ) મુદ્રિત
 (ક) મૌલિક (ડ) શ્રાવ્ય
- (2) અખબારના તંત્રીઓ, માલિકોને સાચા રસ્તા પર લાવવાનું બ્રહ્માસ્ત્ર કોની પાસે છે?
 (અ) વાચકો (બ) પોલીસો
 (ક) ઈન્કમટેક્સ (ડ) ધર્મગુરુઓ
- (3) પત્રકારત્વનું મુખ્ય લક્ષણ કયું છે?
 (અ) જાહેરાત (બ) સરકારી યોજના
 (ક) સાહિત્ય (ડ) વૃત્તાંત નિવેદન
- (4) વૃત્તાંત નિવેદકો અહેવાલો લખી કોની સમક્ષ રજૂ કરતા હોય છે?
 (અ) ચીફ રિપોર્ટર (બ) રાઈટર
 (ક) સંશોધક (ડ) કટાર લેખક
- (5) વૃત્તાંત નિવેદન કેટલા ભાગમાં વહેંચાયેલું છે?
 (અ) બે (બ) ત્રણ
 (ક) ચાર (ડ) પાંચ
- (6) વાચક વર્ગને આકર્ષવા માટે હિંસા, સનસનાટીવાળા ઉત્તેજનાપૂર્ણ સમાચારો આપવાના વલણને કેવું પત્રકારત્વ ગણવામાં આવે છે?
 (અ) સફેદ (બ) આસમાની
 (ક) લાલ (ડ) પીળું
- (7) ન્યૂઝ સ્ટોરીમાં નવી માહિતી પૂરી પાડવા માટેનું કાર્ય - માટે કયો શબ્દ પ્રયોજાય છે?
 (અ) ફ્લોઅપ (બ) સ્કૂપ
 (ક) એમ્બાર્ગો (ડ) ક્લીપ
- (8) અહેવાલને અંગ્રેજીમાં શું કહેવાય છે?
 (અ) ફોર્મેટ (બ) જર્નાલીઝમ
 (ક) રિપોર્ટ (ડ) ઈમેજ
- (9) કયા શહેરના દૈનિકો ચારથી સાત ટકા આંતરરાષ્ટ્રીય સમાચારો છાપે છે?
 (અ) મુંબઈના (બ) રાજકોટના
 (ક) સુરતના (ડ) અમદાવાદના
- (10) વૃત્તાંત નિવેદનની શૈલી અને રજૂઆત અંગેની કલા છેલ્લા કેટલા દાયકાથી ખીલી છે?
 (અ) ત્રણ (બ) ચાર
 (ક) પાંચ (ડ) છ

YN-422033

B. A. (Sem. II) Examination

Seat No. _____

June - 2024

BA23MD2HN1 : Hindi - Journalism (Theoretical)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 साहित्यिक पत्रकारिता के स्वरूप की चर्चा करते हुए उसके विविध आयामों पर प्रकाश डालिए। 10

अथवा

- 1 खोजी पत्रकारिता के स्वरूप की चर्चा कीजिए। 10

- 2 सम्पादन के आधारभूत तत्त्वों की समीक्षा कीजिए। 10

अथवा

- 2 समाचार पत्र के सम्पादन की प्रक्रिया का परिचय दीजिए। 10

- 3 साक्षात्कार की परिभाषा देकर उसके प्रकारों की चर्चा कीजिए। 10

अथवा

- 3 साक्षात्कार की प्रक्रिया का परिचय दीजिए। 10

- 4 प्रूफ शोधन की परिभाषा देकर प्रूफ रीडिंग की अवस्थाओं का परिचय दीजिए। 10

अथवा

- 4 टिप्पणियाँ लिखिए : 10

(अ) प्रमुख प्रेस कानून।

(ब) समाचार पत्र की बिक्री एवं वितरण व्यवस्था।

5 सूचनानुसार उत्तर दीजिए :

(अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए :

(1) _____ हिन्दी की प्रथम साहित्यिक पत्रिका है।
(कविवचनसुधा, भाषासेतू, ज्ञानोदय)

(2) फोटो पत्रकारिता का जन्म सन् _____ में हुआ।
(1840, 1842, 1844)

(3) जोसेफ पुलित्जर _____ नामक समाचार पत्र के सम्पादक थे।
(न्यूयार्क ग्राफिक, डेली न्यूज, न्यूयार्क वर्ल्ड)

(4) 'प्रेस की स्वतंत्रता' भारतीय संविधान के अनुच्छेद _____ के तहत निहित है।
(19-से-22, 23-से-25, 26-से-28)

(5) 'हंस' नामक पत्रिका के आद्य स्थापक _____ है।
(रामविलास शर्मा, धर्मवीर भारती, प्रेमचंद)

(ब) निम्नलिखित विधानों की सही (✓) या गलत (×) की पहचान संकेत से बताइए :

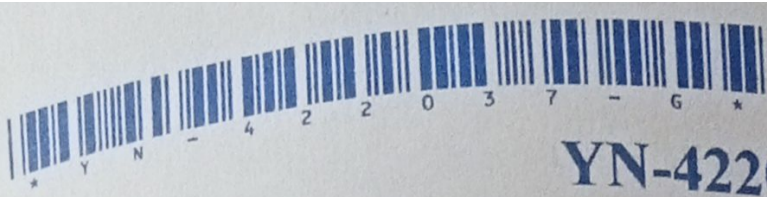
(1) 'राष्ट्रीय खेल पत्रिका' साहित्यिक पत्रिका है।

(2) खोजी पत्रकारिता में पत्रकार को खुफिया या गुप्तचर के समान सक्रिय रहना पड़ता है।

(3) 'साक्षात्कार' को अंग्रेजी में Interview कहते हैं।

(4) प्रूफ शोधन में पहली बार किये गये प्रूफ को 'मशीन प्रूफ' कहते हैं।

(5) भारत के संविधान में सभी नागरिकों को प्रेस की आजादी की गारंटी दी गयी है।

YN-422037-G

Seat No. _____

B. A. (Sem.-II) Examination
June – 2024

BA23MD2PS1 : Psychology
(Social Psychology-II)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નનો જે નંબર દર્શાવ્યો હોય તે જ નંબર ઉત્તરવહીના હાંસિયામાં લખો.
- (2) પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે.

1 વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ પદ્ધતિ સમજાવો. 10

અથવા

પ્રયોગ પદ્ધતિ સમજાવો.

2 મનોવલણનું ઘડતર સમજાવો. 10

અથવા

પૂર્વગ્રહનું ઘડતર સમજાવો.

3 આક્રમકતા ઉત્પન્ન કરનારા વ્યક્તિલક્ષી ઘટકો સમજાવો. 10

અથવા

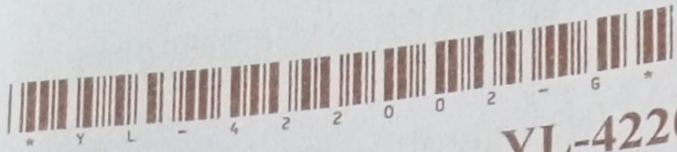
આક્રમકતા અંગેનો આચાર શાસ્ત્રીય અને હતાશા આક્રમકતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

4 નેતૃત્વની અસરકારકતા અંગેનું ફીડબેકનું કન્ટ્રીન્જન્સી મોડલ સમજાવો. 10

અથવા

નેતાનાં કાર્યો સમજાવો.

- 5 નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો:
- (1) બે પરિવર્ત્યો વચ્ચે કાર્યકારણનો સંબંધ રહેલો છે.
 - (2) વિધાયક સહસંબંધમાં એક પરિવર્ત્યમાં વધારો થાય તો બીજા પરિવર્ત્યમાં પણ વધારો થાય છે.
 - (3) સર્વે પદ્ધતિ દ્વારા હજારો માણસો પાસેથી સહેલાઈથી માહિતી મેળવી શકાય છે.
 - (4) મનોવલણના મુખ્ય ત્રણ પાસા છે.
 - (5) મનોવલણમાં પરિવર્તન લાવી શકાય છે.
 - (6) 'હતાશા' આક્રમકતાનું વ્યક્તિલક્ષી ઘટક છે.
 - (7) આલ્કોહોલ લેવાથી આક્રમકતામાં ઘટાડો થાય છે.
 - (8) ભાવવિરેચનથી ઓછી થતી આક્રમકતા કાયમી હોય છે.
 - (9) બી. કુપ્પુસ્વામીએ નેતા બનવાના માર્ગના આધારે નેતાના ચાર પ્રકાર બતાવ્યા છે.
 - (10) પશુ-પક્ષીઓના સમૂહમાં નેતા હોતા નથી.

YL-422002-G

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2EC2 : Economics
(Indian Economy - II) (Major Course)

[Total Marks : 50]

Time : 2 Hours]

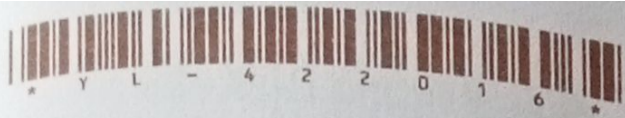
1	ભારતમાં સજીવ ખેતીના લાભોની ચર્ચા કરો.
અથવા	10
1	હરિયાણી ક્રાંતિનાં લાભો અને ગેરલાભોને ટૂંકમાં સમજાવો.	10
2	ભારતમાં ઉદ્યોગોનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
અથવા	10
2	ભારતમાં નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ અને મર્યાદાઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.	10
3	ભારતમાં જાહેર સાહસોના હેતુઓ અને મહત્વની ચર્ચા કરો.
અથવા	10
3	1991ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિ વિશે ચર્ચા કરો.	10
4	ભારતમાં સેવાક્ષેત્રનું મહત્વ સમજાવો.
અથવા	10
4	ભારતમાં વેપારી બેન્કના કાર્યોની ચર્ચા કરો.	10
5	(અ) નીચેના વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :
(1) ભીમ (BHIM) એપ ભારત સરકાર દ્વારા ક્યારે લોન્ચ કરવામાં આવી હતી?
(અ) 2016 (બ) 1950
(ક) 1970 (ડ) 2011
(2) ભારતના મુખ્ય બંદરોનું સંચાલન કોણ કરે છે?
(અ) ખાનગી ક્ષેત્ર (બ) જાહેર ક્ષેત્ર
(ક) કેન્દ્ર સરકાર (ડ) પોર્ટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયા	5

- (3) ભારતમાં ઉર્જાનો મુખ્ય સ્રોત કયો છે?
- (અ) કોલસો (બ) વીજળી
(ક) સૌર ઉર્જા (ડ) અણુ ઉર્જા
- (4) બેરોજગારીના પ્રશ્નને હલ કરવામાં કયાં ઉદ્યોગો સૌથી વધુ મદદરૂપ બની શકે છે?
- (અ) મોટા ઉદ્યોગો (બ) મધ્યમકદના ઉદ્યોગો
(ક) નાના પાયનાં ઉદ્યોગો (ડ) આનુષંગિક ઉદ્યોગો
- (5) દેશના આર્થિક વિકાસ માટે જરૂરી માળખાકીય સુવિધાઓ પૂરી પાડવા કયાં સાહસોનો વિકાસ જરૂરી છે?
- (અ) જાહેર (બ) ખાનગી
(ક) મિશ્ર (ડ) સંયુક્ત

(બ) નીચેના વિધાનો ખરા છે ખોટા તે જણાવો :

- (1) ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં સેવાક્ષેત્રનો ફાળો ખેતીક્ષેત્રના ફાળા કરતાં વધુ રહેવા પામ્યો છે.
- (2) ભારત રોજગારીની દૃષ્ટિએ ખેતીપ્રધાન દેશ છે.
- (3) NEFT પૂરા ભારતની રાષ્ટ્રવ્યાપી નાણાભંડોળ હેરફેર પદ્ધતિ છે.
- (4) ભારતીય રેલ્વે દેશનું સૌથી મોટું જાહેર સાહસ છે.
- (5) ખેતી અને પશુપાલનએ દ્વિતીય વિભાગની આર્થિક પ્રવૃત્તિ છે.

5

YL-422016

B. A. (Sem.-II) Examination

Seat No. _____

June - 2024

BA23MJ2SK2 : Sanskrit

(Buddhacharitam Sarg-3)

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 (અ) નીચેના શ્લોકનો અનુવાદ કરો:
અથો નરેન્દ્રઃ સુતમાગતાશ્ચુઃ શિરસ્યુપાઘ્રાય ચિરં નિરીક્ષ્ય।
ગચ્છેતિ યાજ્ઞાપયતિ સ્મ વાચા સ્નેહાન્ન ચૈનં મનસા મુમોચ ॥
અથવા

(અ) સસંદર્ભ સમજાવો:

ધન્યાસ્ય ભાર્યેતિ શનૈઃખોચ જશુદ્ધૈર્મનોભિઃ ખલુ નાન્યભાવાત્।

(બ) ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે એક)

(૧) અશ્વઘોષનું જીવન

(૨) 'બુદ્ધચરિતમ્'નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન

2 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) સિદ્ધાર્થની નગરયાત્રા

(૨) કુમારદર્શન માટે એકત્રીત થયેલ સ્ત્રીઓનું વર્ણન

(૩) અશ્વઘોષ અને કાલિદાસની તુલના

3 સિદ્ધાર્થે માર્ગમાં જોયેલા ત્રણ દેશ્યોનું વર્ણન.

અથવા

અશ્વઘોષની કાવ્યશૈલી વર્ણવો.

- 4 'बुद्धचरितम्' महाकाव्यनो कथासार आपो.
अथवा

अश्वघोषनी विदता विशे ज्ञावावो.

- 5 (अ) योज्य विकल्प पसंद करी जादी जग्या पूरो:

6

(1) अश्वघोषनुं महाकाव्य _____ छे.

(A) रघुवंश (B) बुद्धचरित (C) नैषधियचरित

(2) बुद्धचरितनो त्रीजे सर्ग _____ छे.

(A) संवेगोत्पत्ति (B) भगवत्प्रसूति (C) अंतःपुरविहार

(3) स्त्रीओना मुषने कविओ _____ साधे सरभाव्या छे.

(A) चंद्रनी कणा (B) सूर्यनां किरण (C) कमणना गुच्छ

(4) 'बुद्धचरित'नो मुख्य रस _____ छे.

(A) शांतरस (B) करुणारस (C) वीररस

(5) अश्वघोषनी माता _____ छे.

(A) जयदेवी (B) मिनाक्षी (C) सुवर्णाक्षी

(6) बुद्धचरितनो मुख्य नायक _____ छे.

(A) भगवान बुद्ध (B) अश्वघोष (C) उदयन

(ब) जोडकां जोडो:

(अ)

(1) शारीपुत्र

(2) कुमारनी माता

(3) अश्वघोषनी शैली

(4) कुमार

(ब)

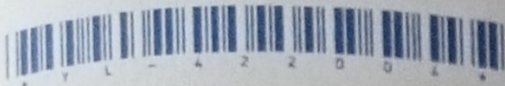
(1) मायादेवी

(2) सर्वार्थसिद्धि

(3) प्रकरणा

(4) वैदर्भी

4

YL-422004

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2EG2 : Major English

(History of English Literature : 1559-1625)

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 Describe the historical background of the Elizabethan Age. 10

OR

Discuss the literary features of the Elizabethan Age.

- 2 Evaluate William Shakespeare as a poet. 10

OR

Write a note on Sidney's contribution to English poetry.

- 3 Critically appreciate William Shakespeare's Sonnet no. 16. 10

OR

Critically appreciate Ben Jonson's On My First Son.

- 4 Show your acquaintance with any six of the following works 10
by mentioning the name of the author, the year of the publication,
the form of the work and the age to which it belongs :

- (1) The Advancement of Learning
- (2) Twelfth Night
- (3) The Shoemaker's Holiday
- (4) Rosalynde or Euphues' Golden Legacie
- (5) Astrophel and Stella
- (6) The Shepherd's Calender
- (7) Tamburlaine the Great
- (8) The Duchess of Malfi

5 Choose the correct option :

10

- (1) The name of William Shakespeare's birth place is :
- (A) Startford-upon-Avon
 - (B) Startford-at-Avon
 - (C) Startford-down-Avon
 - (D) Startford-in-Avon
- (2) Shakespeare dedicated his sonnets to a certain Mr. W.H. as being "the only begetter" of the sonnets. Who was he?
- (A) Earl of Surrey
 - (B) William Herbert, The Earl of Pembroke
 - (C) William Drummond of Howthrenden
 - (D) None of these
- (3) During Elizabethan Age England emerged as "the noble and puissant nation, rousing herself, like a strong man after sleep, and shaking her invincible locks". Name the author who wrote these words?
- (A) Ben Jonson
 - (B) Francis Bacon
 - (C) William Shakespeare
 - (D) John Milton
- (4) Arcadia is a
- (A) Narrative poem
 - (B) Play
 - (C) Romance
 - (D) Treatise
- (5) Who wrote the famous line?
Since there's no help, come let us kiss and part
- (A) Thomas Campion
 - (B) William Shakespeare
 - (C) Ben Jonson
 - (D) Michael Drayton

- (6) The rhyming scheme of William Shakespeare's sonnet 116 is _____.
- (A) ababcdcdedefefef (B) abababcbdecdeff
(C) ababcdcdedefefgg (D) None of these
- (7) Ben Jonson's *On My First Son* is written on the death of Jonson's first son at the age of _____
- (A) Seven (B) Eight
(C) Nine (D) Ten
- (8) The line "But "Ah" Desire still cries, "Give me some food!" is taken from which poem?
- (A) Wyatt's I find No peace
(B) Shakespeare's Sonnet No. 16
(C) Sidney's Sonnet No. 71
(D) Johnson's On My First Son
- (9) Who is the author of Hamlet?
- (A) William Shakespeare
(B) John Webster
(C) Christopher Marlowe
(D) Edmund Spenser
- (10) As a writer of sonnets Sir Philip Sidney was influenced by _____
- (A) Montaigne (B) Aristotle
(C) Petrarch (D) None of these
-

YL-422008

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2HN2 : Hindi Novel

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 उपन्यासकार प्रेमचंद का सामान्य परिचय दीजिए। 10
अथवा
- 1 'गबन' उपन्यास का कथानक लिखिए। 10
- 2 'गबन' उपन्यास की तात्त्विक समीक्षा कीजिए। 10
अथवा
- 2 जालपा की चारित्रिक विशेषताएं लिखिए। 10
- 3 संक्षेप में लिखिए : 10
(अ) 'गबन' उपन्यास के देशकाल और वातावरण
अथवा
(अ) 'गबन' शीर्षक की सार्थकता।
(ब) 'गबन' उपन्यास में संवाद-योजना
अथवा
(ब) 'गबन' उपन्यास में प्रासंगिकता।
- 4 संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। 10
(अ) अपनी बात याद करो। जब तक गले में जुआ नहीं पड़ा है, तभी तक यह कुलेलें हैं। जुआ पड़ा और सारा नशा हिरन हुआ। निकम्मों को राह पर लाने का इससे बढ़कर और कोई उपाय ही नहीं।
अथवा
(अ) गहनों का मरज न जाने इस दरिद्र देश में कैसे फैल गया। जिन लोगों के भोजन का ठिकाना नहीं, वे भी गहनों के पीछे प्राण देते हैं।
(ब) महल का सुख भोगने के बाद झोंपडा किसे अच्छा लगता है।
अथवा
(ब) हाँ, देह में एक आँख के न होने से क्या होता है, और सब अंग होते ही हैं, आँखें हुई तो क्या, न हुई तो क्यां!

5 सूचनानुसार उत्तर दीजिए :

10

(अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थान भरिए :

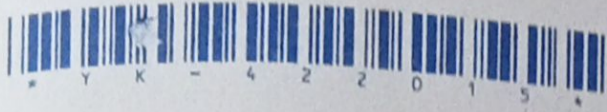
5

- (1) प्रेमचंद का जन्म _____ नामक गाँव में हुआ था।
(लमही, लखनपुर, जौनपुर)
- (2) 'गोदान' _____ जीवन का महाकाव्य कहलाता है।
(मजदूर, कृषक, बालक)
- (3) 'कफन' कहानी प्रेमचंद की _____ कहानी है।
(आदर्शवादी, यथार्थवादी, आदर्शोन्मुख यथार्थवादी)
- (4) जालपा को _____ बहुत प्रिय था।
(कंगन, चूहेदन्ती, चंद्रहार)
- (5) रतन के पति का नाम _____ है।
(इन्दुभूषण, मणिभूषण, रमेश)

(ब) सही जोड़े मिलाइए :

5

(क)	(ख)
(1) प्रेमचंद	(1) जालपा की माँ
(2) दीनदयाल	(2) जग्गो का पति
(3) मानकी	(3) जालपा की सहेली
(4) देवीदीन	(4) मानसरोवर
(5) शहजादी	(5) जमींदार के मुख्तार

NEP

YK-422015
B. A. (Sem. II) Examination
June - 2024
BA23MJ2SK1 : Sanskrit
(Swapnavasavadattam)

Seat No. _____

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 (अ) नीचेनामांथी कोर्ष पशु अेक श्लोकनो अनुवाद करो : 3
(1) धीरस्याश्रमसंश्रितस्य वसतस्तुष्टस्य वन्यैः फलैर्मानार्हस्य जनस्य
वलकलवतस्त्रासः समुत्पाद्यते।
उत्सिक्तो विनयादपेतपुरुषो भाग्यैश्चलैर्विस्मितः कोऽयं भो निभृतं
तपोवनमिदं ग्रामीकरोत्याज्ञया ॥
(2) अनाहारे तुल्यः प्रततरुदितक्षामवदनः शरीरे संस्कारं नृपतिसमदुःखं
परिवहन्।
दिवा वा रात्रौ वा परिचरति यत्नैर्नरपतिं नृपः प्राणान् सद्यस्त्यजति यदि
तस्याप्युपरमः ॥
- (ब) नीचेनामांथी कोर्ष पशु अेक संदर्भ समजावो : 3
(1) न हि रूपमेव वागपि खल्वस्या मधुरा।
(2) सत्यम् पतित इति।
- (क) कोर्ष पशु अेक टूंकनोंध लभो : 4
(1) ब्रह्मयारी प्रसंग
(2) स्वप्नवासवदत्तम् शीर्षक
- 2 भासना मडाभारत आधारित रुपकोनो टूंको परियय करावो. 10
अथवा
कौतुकमालागुंङ्गन प्रसंग वर्षावी तेनी नाट्यगत अगत्यता वर्षावो. 10
- 3 नीचेनामांथी कोर्ष पशु अे टूंकनोंध लभो : 10
(1) उदयननुं पात्रालेपन
(2) भास समस्या
(3) स्वप्नद्रश्य प्रसंग
(4) वासवदत्तानी त्याग भावना

4 ભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 10
અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

- (1) ભાસની શૈલી વર્ણવો.
- (2) ઘોષવતી વીણા પ્રસંગ

10

5 (અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય ક્રમમાં જોડો :

4

અ

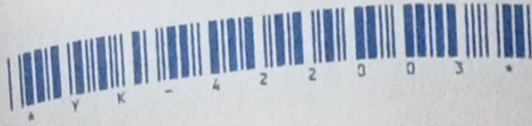
બ

(1) ઉદયન	(1) વાસવદત્તા
(2) બ્રહ્મચારી	(2) વાસવદત્તાની ધાત્રી
(3) આર્યા વસુંધરા	(3) વત્સરાજ
(4) અવંતિકા	(4) લાવાણક વૃત્તાંત

(બ) નીચના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

6

- (1) ભાસના રામાયણ આધારિત બે નાટકો છે.
- (2) વાસવદત્તાના પિતાનું નામ મહાસેન છે.
- (3) પદ્માવતી પરપુરુષનું દર્શન ટાળે છે.
- (4) કા ભવતઃ પ્રિયા। - આ વાક્ય પદ્માવતી બોલે છે.
- (5) શઠઃ ખલુ રૂમણ્વાન। - આ વાક્ય વાસવદત્તા કહે છે.
- (6) થાપણ હંમેશા સાક્ષીની હાજરીમાં પાછી આપવી જોઈએ.

YK-422003

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2EG1 : English

(Introduction to Literary Form - Drama)

Seat No. _____

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 Discuss the characteristics of tragedy as a form of literature. 10

OR

Trace the growth and development of tragedy as a literary form.

- 2 Write a detailed note on Shakespearean tragedy. 10

OR

Write short notes on the following :

- (a) Greek tragedy
(b) Senecan tragedy

- 3 Define comedy and discuss the nature and chief characteristics of comedy. 10

OR

Write a detailed note on growth and development of comedy.

- 4 "The comedy of manners satirizes the social behaviour and values of a particular class or group, often the upper class" – Discuss. 10

OR

Write short notes on the following :

- (a) Comedy of humours. 5
(b) Romantic comedy. 5

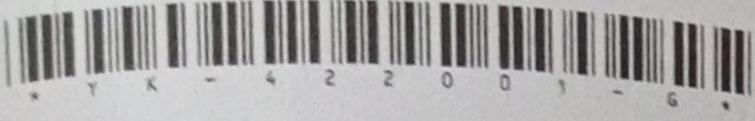
- 5 Choose the correct options and fill in the blanks : 10

(1) In tragedy, the dramatic representations of serious actions eventuate in a disastrous conclusion for the _____

- (A) Antagonist
(B) Protagonist
(C) Chorus

[Contd...

- (2) Aristotle is known to have attributed the origin of Greek drama to the worship of _____.
- (A) Dionysus
 - (B) Zeus
 - (C) Adonis
- (3) Seneca was a _____ dramatist.
- (A) Greek
 - (B) Italian
 - (C) Roman
- (4) Tragedy brings a sense of relief in the audience through _____.
- (A) Hamartia
 - (B) Imitation
 - (C) Catharsis
- (5) _____ was at its height in Restoration age.
- (A) Comedy of manners
 - (B) Comedy of humours
 - (C) Romantic comedy
- (6) A comedy is full of _____
- (A) Loss and separation
 - (B) Suffering and sorrow
 - (C) Mirth and merriment
- (7) _____ is a popular form that typically focuses on the romantic ideas such as dating, marriage, break ups and true love.
- (A) Comedy of manners
 - (B) Comedy of humors
 - (C) Romantic comedy
- (8) Comedy of humors is associated with the English playwright _____
- (A) Ben Jonson
 - (B) Shakespeare
 - (C) John Dryden
- (9) _____ is a type of comic drama where humour is a personification of some individual passion or tendency.
- (A) Romantic comedy
 - (B) Comedy of humours
 - (C) Comedy of manners
- (10) The Greek word for tragic flaw is _____
- (A) Catharsis
 - (B) Hamartia
 - (C) Hubris

YK-422001-G

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2EC1 : Micro Economics - II
(Major Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

- (1) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
- (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 શ્રમ વિભાજનનો અર્થ સમજાવી તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

શ્રમ વિભાજનના લાભાલાભની ચર્ચા કરો.

2 બજાર એટલે શું? બજારના કાર્યોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. 10

અથવા

સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ, સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ સરેરાશ કુલ ખર્ચ તેમજ સીમાન્ત ખર્ચના ખ્યાલો આકૃતિસહિત સમજાવો. 10

3 લાંબાગાળાનું ઉત્પાદન વિધેય સમજાવી, વધતા મળતર અને ઘટતા મળતરનાં નિયમો આકૃતિ દ્વારા સમજાવો. 10

અથવા

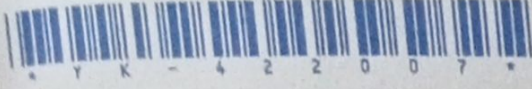
3 સમઉત્પાદન અને સમખર્ચ રેખાની મદદથી ઉત્પાદકની સમતુલ સમજાવો. 10

4 “જમીનના મૂળભૂત અને અવિનાશી તત્ત્વોને લીધે ભાડુ ઉદ્ભવે છે.” - રિકાર્ડોનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 10

અથવા

4 વહેંચણીનો સિમાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

- (1) ઉત્પાદનનું કુદરતી સાધન કયું છે?
 (a) જમીન (b) મૂડી
 (c) શ્રમ (d) નિયોજક
- (2) વ્યવસાય ચલાવવા માટે એકત્ર કરાયેલ નાણાંને _____ કહેવાય છે.
 (a) શ્રમ (b) નિયોજક
 (c) મૂડી (d) જમીન
- (3) નીચેનામાંથી કયો શ્રમ વિભાજનનો ફાયદો છે?
 (a) નોકરીમાં ઓછો સંતોષ (b) કાર્યમાં વિલંબ થાય
 (c) કાર્ય ઝડપી બને (d) આમાંથી કોઈ પણ નહિ
- (4) સરેરાશ ખર્ચની રેખા _____ આકારની હોય છે.
 (a) સીધી - આકાર (b) આડી - આકાર
 (c) U - આકાર (d) આમાંથી કોઈ પણ નહિ
- (5) સીમાંત ખર્ચ રેખા સરેરાશ ખર્ચ રેખાને _____ બિંદુએ છેદે છે.
 (a) ગુરુત્તમ (b) લઘુત્તમ
 (c) સમાન (d) આમાંથી કોઈ પણ નહિ
- (6) ઉત્પાદનનો બિનપ્રમાસરનો નિયમ બે સાધનો ફેરફારક્ષમ છે તેવું ઉત્પાદન વિધેય ચકાસે છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું
- (7) ટૂંકાગાળામાં જે ખર્ચ બદલાતું નથી તેને _____ ખર્ચ કહે છે.
 (a) અસ્થિર (b) સ્થિર
 (c) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ (d) સિમાંત
- (8) સમ ખર્ચ _____
 (a) સમખર્ચ રેખા (b) સમ ઉત્પાદન રેખા
 (c) ઉપરના (a) અને (b) (d) ઉપરના એક પણ નહિ
- (9) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ તફાવતી ભાડાનો સિદ્ધાંત આપ્યો છે?
 (a) રિકાર્ડોએ (b) માર્શલે
 (c) કેઈન્સે (d) રોબિન્સે
- (10) ભાડાના સિદ્ધાંત સાથે કયા અર્થશાસ્ત્રી જાણીતા છે?
 (a) એડમ સ્મિથ (b) ડેવિડ રિકાર્ડો
 (c) જોહાન મેનાર્ડ કેઈન્સ (d) કાર્લ માર્ક્સ

YK-422007

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

June - 2024

BA23MJ2HN1 : Hindi

(Modern Hindi Poetry Part - II)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- 1 'साम्राज्ञी का नैवेद्य दान' कविता की महिमा को समझाइए। 10
अथवा
- 1 'गीत फरोश' कविता में कवि के व्यंग्यात्मक स्वर को स्पष्ट कीजिए। 10
- 2 'पत्नी की मृत्यु पर' कविता में कवि की संवेदना पर प्रकाश डालिए। 10
अथवा
- 2 'चीटियों की रूलाई' कविता का केन्द्रीय भाव लिखिए। 10
- 3 संक्षेप में लिखिए : 10
(अ) 'मोचीराम' कविता में व्यंग्य।
अथवा
'किस्सा जनतंत्र' काव्य की व्याख्या।
(ब) 'संग्रहालय' काव्य का केन्द्रीय भाव।
अथवा
'सहयात्रियों के साथ' कविता का भावार्थ।
- 4 ससंदर्भ व्याख्या कीजिए : 10
(अ) "ढिबरी थी दीदी तुम 5
हमारे बचपन की
आचार का तलछट तेल
अपनी कपास की बाटी में सोखकर
जलती रही।"
अथवा
"चार दांतों और आठ पैरों द्वारा
सबसे ज्यादा घायल होती है
बच्चों की नींद,
सबसे अधिक असुरक्षित होता है
हमारा भविष्य।"

(ब) "दोष लेकिन मेरा भी क्या था
मैं एक रिटायर्ड स्कूल मास्टर
जो सुबह से शाम तक घूमता है यहां से वहां
इस-उसके बेटे-बेटियों को ट्यूशन पढ़ाता।"
अथवा

5

"हर साल पड़ता है मुआर
हरियरी की खोज में चलते हुए गौओ के खूर
धरती की फांट में फँस-फँस जाते हैं
फिर भी कौन इंतजार में आदमी
बैठा रहता है द्वार पर?"

5 सूचनानुसार कीजिए :

10

(अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए :

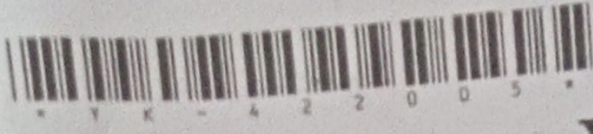
5

- (1) 'शेखर एक जीवनी' अज्ञेय लिखित _____ है।
(उपन्यास, कहानी, जीवनी)
- (2) 'बकरी' _____ द्वारा लिखित नाटक है।
(केदारनाथ, सर्वेश्वर दयाल सक्सेना, धूमिल)
- (3) _____ राजेश जोशी लिखित काव्य संग्रह है।
(बावरा अहेरी, कुआंदो नदी, नेपथ्य में हंसी)
- (4) 'कबूतर कबूतर' _____ द्वारा लिखित काव्य संग्रह है।
(उदय प्रकाश, राजेश जोशी, अरुण कमल)
- (5) जी हां हुजूर, मैं _____ बेचता हूँ ।
(दूध, गीत, किताब)

(ब) निम्नलिखित विधान सही है या गलत बताइए।

5

- (1) अज्ञेय को 'कितनी नावों में कितनी बार' पर भारतीय ज्ञानपीठ पुरस्कार मिला।
- (2) केदारनाथ सिंह का जन्म नरसिंहगढ़ नामक गांव में हुआ था।
- (3) 'धूमिल' का पूरा नाम सच्चिदानंद हीरानंद वात्स्यायन है।
- (4) अरुण कमल का वास्तविक नाम 'अरुण कुमार' है।
- (5) 'संसद से सड़क तक' धूमिल का काव्य संग्रह है।

YK-422005

Seat No. _____

B. A. (Sem-II) Examination

June - 2024

BA23MJ2GJ1 : Padhya -

Aaj Andhar Khushbo Bharyo Lagto
(Edited by - Vinod Joshi)

[Total Marks : 50]

Time : 2 Hours]

- 1 પ્રહલાદ પારેખના જીવનનો ટૂંકમાં પરિચય આપી તેમના સાહિત્ય સર્જનનો વિગતે પરિચય કરાવો. 10
- અથવા
- 1 અનુગાંધીયુગની કવિતાનાં પ્રમુખ લક્ષણો જણાવી તે યુગના કોઈ પણ પાંચ કવિનાં નામ આપો. 10
- 2 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો' સંગ્રહનાં ગીતકાવ્યો વિશે વિગતે જણાવો. 10
- અથવા
- 2 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો' સંગ્રહનાં કાવ્યોના વિષય વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 10
- 3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 10
- (1) 'અમે અંધારું શણગાર્યું' કાવ્યનો આસ્વાદ
- (2) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો'નાં પ્રકૃતિ કાવ્યો
- (3) 'આપણે ભરોસે' કાવ્યનું રસદર્શન
- (4) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો'નાં સોનેટ કાવ્યો
- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 10
- (1) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો'ની ભાષા-કાવ્યબાની
- (2) 'બારી બહાર' કાવ્યનું રસદર્શન
- (3) 'વિદાય' કાવ્યનું હાઈ
- (4) 'અવધૂત' કાવ્યમાં જીવનદર્શન

- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરી :
- (1) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો' કાવ્યસંગ્રહનું સંપાદન _____ એ કર્યું છે.
 (અ) સુરેશ જોશી (બ) અનિલ જોશી
 (ક) વિનોદ જોશી (ડ) રમણ જોશી
- (2) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો' કાવ્યસંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ ઈ.સ. _____ માં પ્રકાશિત થઈ.
 (અ) 2002 (બ) 2009
 (ક) 2011 (ડ) 2016
- (3) પ્રહલાદ પારેખનો પહેલો કાવ્યસંગ્રહ 'બારી બહાર' ઈ.સ. _____ માં પ્રગટ થયો.
 (અ) 1945 (બ) 1940
 (ક) 1939 (ડ) 1959
- (4) અનુગાંધીયુગની સૌંદર્યાભિમુખ ધારાની પ્રથમ હરોળના કવિઓમાં _____ નું નામ મોખરાનું છે.
 (અ) રાજેન્દ્ર શાહ (બ) હરિન્દ્ર દવે
 (ક) વેણીભાઈ પુરોહિત (ડ) હસમુખ પાઠક
- (5) 'આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો' - આ પંક્તિ _____ કાવ્યની છે.
 (અ) અમે અંધારું શણગાર્યું (બ) સૂર્યોદય
 (ક) આજ (ડ) બારી બહાર
- (6) કવિ પ્રહલાદ પારેખની કવિતા _____ પ્રકારની છે.
 (અ) ચિંતનશીલ (બ) સૌંદર્યશીલ
 (ક) મનનશીલ (ડ) ઊર્મિશીલ
- (7) 'વર્ષોની બંધ બારીને આજ જ્યારે ઉઘાડતો' પંક્તિ _____ કાવ્યની છે.
 (અ) બનાવટી ફૂલોને (બ) આજ
 (ક) બારી બહાર (ડ) અવધૂત
- (8) વિદાય _____ પ્રકારની રચના છે.
 (અ) સોનેટ (બ) ખંડકાવ્ય
 (ક) અછાંદસ (ડ) ગઝલ
- (9) 'છેલ્લી પૂજા' _____ પ્રકારનું કાવ્ય છે.
 (અ) લઘુકાવ્ય (બ) ખંડકાવ્ય
 (ક) સોનેટ (ડ) ગઝલ
- (10) 'ઘેરૈયા' કાવ્ય _____ છંદમાં રચાયેલ છે.
 (અ) પૃથ્વી (બ) શિખરિણી
 (ક) માલિની (ડ) વસંતતિલકા